

**Medeltida Åhus**

**Medieval Åhus**



**1**

## RÅDHUSET

I Rådhuset beslutades allt av betydelse, stort som smått, under flera sekler. Här dömdes brottslingar, och här avgjordes tvister. Det hände att den som dömdes fick betala sina böter i öl, något som var positivt för rådmännen, eftersom de sedan fick dricka upp ölen. Den äldsta delen i Rådhuset är mittpartiet som är från 1300-talet. Runstenen hittades nära ruinerna från Elleköpinge kyrka undersöktes, och den är ca 1000 år gammal. Idag är Rådhuset ett sommaröppet museum med en permanent utställning som visar Åhus historia.

## TOWN HALL

*In the Town Hall all decisions, no matter how big or small, were made for several centuries. Here, criminals were sentenced, and disputes were settled. It happened that the convicted person had to pay his fine in beer, which was a positive thing for the councilors, who then drank the beer. The oldest part of the Town Hall is the central part which dates back to the 14th century. The approximately 1000 year old runestone was found during an excavation of the ruins of Elleköpinge church. Today, the Town Hall is a museum open during the summer, and holds a permanent exhibition of the history of Åhus.*

**2**

## S:TA MARIA KYRKA

Kyrkan kan ses som ett monument över Åhus storhetstid på medeltiden. Den är Åhus äldsta byggnad som fortfarande är i bruk, och den speglar genom sin storlek och utsmyckning ortens fornstora dagar. När kyrkan renoverades 2018/2019 hittades gömda skatter, bland annat medeltida glasbitar från korfönster, ett kopparkors, en rosett och en mössa. Kyrkan har fått sitt namn från S:ta Maria som var Jesus mor.

## ST. MARY'S CHURCH

*The church can be seen as a monument of Åhus's medieval heyday. It is Åhus oldest building still in use, and through its size and adornment it reflects the great days of the town. When the church was renovated in 2018/2019, hidden treasures were found, including medieval glass pieces from cross windows, a copper cross, a bow and a hat. The church is named after St. Mary - the mother of Jesus.*

# 3



## STADSMUREN

Stadsmuren var gränsen mellan stad och land, och olika lagar gällde på olika sidor av muren. Nära denna plats fanns Västerport, en av de två huvudsakliga portarna in till det medeltida Åhus. Vakter bevakade portarna, och släppte bara in dem som kom i fredliga avsikter. Mot öster skyddades staden av en jordvall, och längst med hela stadsmuren fanns förmodligen en vallgrav. Muren är idag Sveriges näst bäst bevarade medeltida stadsmur.

## THE CITY WALL

*The city wall was the border between city and country, and different laws applied to different sides of the wall. Near this place was Västerport, one of the two main gates into the medieval Åhus. Guards manned the gates, and only let those in who came with peaceful intentions. To the east, the city was protected by a soil embankment, and along the entire city wall there was probably a moat. The wall is Sweden's second best preserved medieval city wall.*

# 4



## KONVENTMUREN

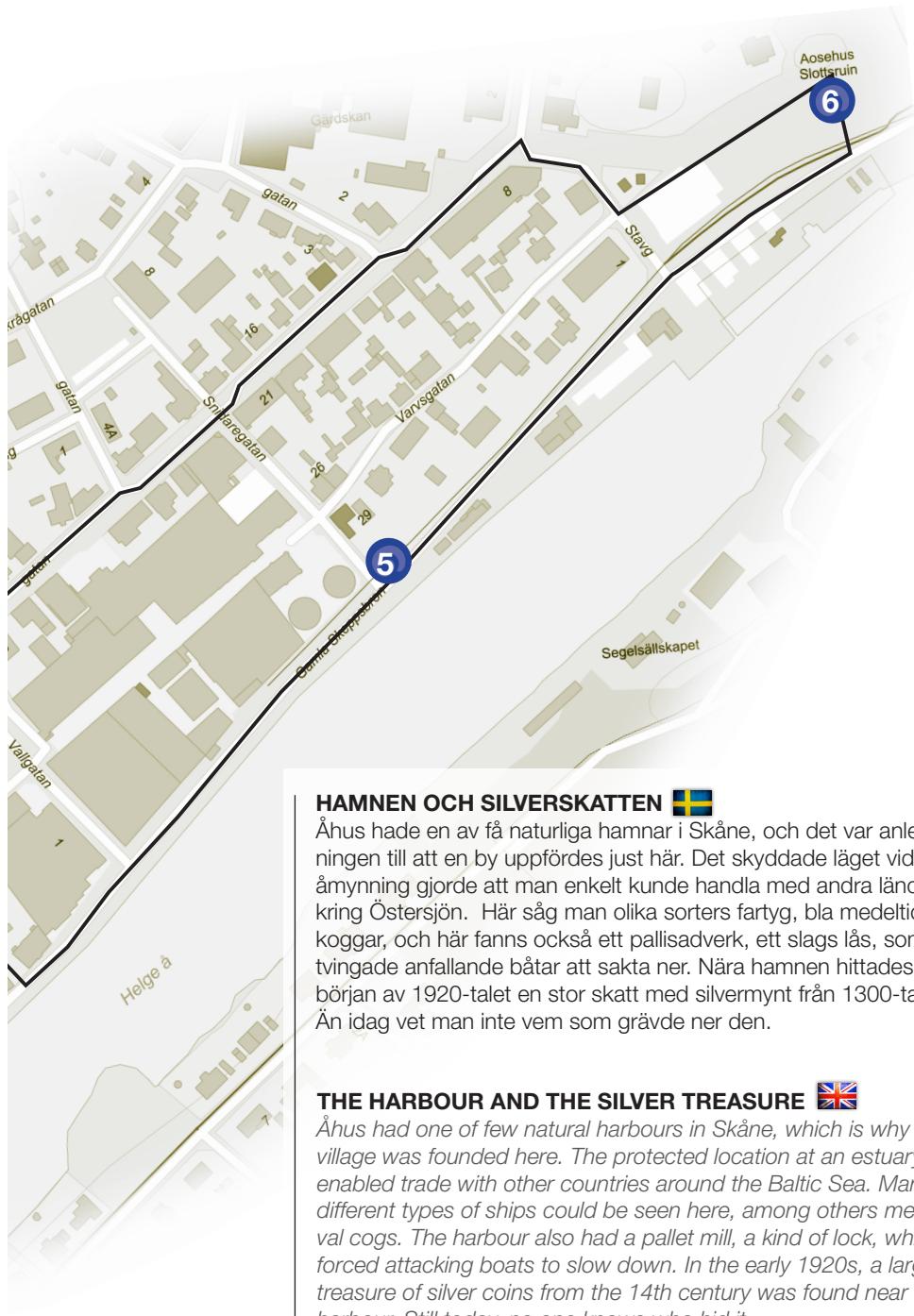
Konventmuren är 800 år gammal och den sista resten av det stora konvent (en sorts kloster) som en gång fanns i centrala Åhus. I konventet bedrev Dominikanerna, även kallade svartbröder efter sin svarta klädsel, undervisning. De var präster och levde på allmosor, och de påverkade troligtvis stadslivet i stor utsträckning. Här har man hittat många rester från medeltiden, bland annat uppemot 250 gravar.

## THE CONVENT WALL

*The Convent wall is 800 years old and the last remain of the big convent which once existed in central Åhus. In the convent, the Dominicans, also called the Blackfriars due to their black clothes, increased their knowledge by education . The Blackfriars were priests who lived by alms, and they probably affected urban life to a great extent. Many remains from the Middle Ages have been found at this site, including up to 250 graves.*

5





### HAMNEN OCH SILVERSKATTEN

Åhus hade en av få naturliga hamnar i Skåne, och det var anledningen till att en by uppfördes just här. Det skyddade läget vid en åmynning gjorde att man enkelt kunde handla med andra länder kring Östersjön. Här såg man olika sorters fartyg, bla medeltida koggar, och här fanns också ett pallisadverk, ett slags lås, som tvingade anfallande båtar att sakta ner. När hamnen hittades i början av 1920-talet en stor skatt med silvermynt från 1300-talet. Än idag vet man inte vem som grävde ner den.

### THE HARBOUR AND THE SILVER TREASURE

Åhus had one of few natural harbours in Skåne, which is why a village was founded here. The protected location at an estuary enabled trade with other countries around the Baltic Sea. Many different types of ships could be seen here, among others medieval cogs. The harbour also had a pallet mill, a kind of lock, which forced attacking boats to slow down. In the early 1920s, a large treasure of silver coins from the 14th century was found near the harbour. Still today, no one knows who hid it.

6



## BORGRUINEN

Den gamla Åhusborgen skyddade staden mot anfallande fiender. Den medförde också makt på andra sätt, eftersom den som kontrollerade inloppet till Helge å även kontrollerade en stor del av den danska handeln på Östersjön. Runt borgen löpte en vallgrav som anslöt till ån och gjorde borgen till en ointaglig ö. Borgen anlades förmodligen redan på 1000-talet och användes fram till i början på 1600-talet. Under 11- och 1200-talet var den också säte för ärkebiskopen när han var i Åhus.

## THE RUINS OF ÅHUS CASTLE

*The old Åhus castle protected the city from attacking enemies. The castle also gave the city power since the ones who controlled the inlet to the river also controlled a large part of the Danish trade on the Baltic Sea. The castle was surrounded by a moat joined by the river which made the castle an impenetrable island. The castle was most likely built already in the 11th century and used until the early 17th century. During the 12th and 13th centuries it was also the seat of the Archbishop when visiting Åhus.*

7



## ABSOLUT HOME

I Absolut Homes trädgård gjordes många medeltida fynd i samband med att huset, som tidigare kallades Engelströmska villan, renoverades och byggdes om. Här hittades bland annat radband och keramikföremål. Men vad drack man ur på medeltiden?

## THE ABSOLUT HOME

*When Absolut Home, previously called the Engelströmska villa, was renovated and rebuilt, many medieval finds were made in the garden of the property. Among the things found were rosary and ceramic objects. But what did they drink from during the Middle Ages?*

# 8



## S:TA ANNAS HOSPITAL

Här ligger ruinerna efter S:t Annas kapell och hospital. 1524 grundades hospitalet, avsett att härbärgera gamla, sjuka och resande. 1570 fanns här 14 sjuka, som betjänades av fogden, prästen, två pigor, två drängar och fataburskvinnan, vars uppgift var att leda och hålla uppsikt över allt hushållsarbete. På 1670-talet upphörde verksamheten och efter det förföll hospitalet. Längre fram kom ruinerna att användas som torklada för tobak.

## ST. ANNA'S HOSPITAL

*Here lies the ruins of St. Anna's chapel and hospital. The hospital was founded in 1524, and intended to accommodate the old and infirm, as well as travellers. In 1570 the hospital housed 14 sick people served by the bailiff, a priest, two maids, two farmhands and the matron, whose task was to lead and supervise all housework. The maids and the farmhands also took care of the barn which belonged to the hospital. In the 1670s the running of the hospital came to a halt and not long after the hospital closed. Later on, the ruins came to be used as a drying barn for tobacco.*

# 9



## KUNGSSTUGAN

Kungsstugan är byggd på samma sätt som många medeltida hus, även om just detta hus är från tidigt 1600-tal. Här gömde sig kung Karl XI enligt legenden under det blodiga Skånska kriget på 1670-talet. Det sägs att han höll på att bli tillfångatagen av danska trupper och tvingades gömma sig i skorstenen. En annan känd person som har varit här är Carl von Linné, som bodde här en natt under sin skånska resa 1749.

## THE KING'S COTTAGE

*The King's Cottage is built in the same way as many medieval houses, although this particular house dates from the early 17th century. Here, King Karl XI, according to the legend, hid during the bloody Scanian war in the 1670s. To avoid being captured by the Danish troops, he was forced to hide in the chimney. Another famous person with connection to the King's Cottage is Carl von Linné, who stayed here one night during his visit to Skåne in 1749.*



Å

[www.ahussweden.se](http://www.ahussweden.se)  
[www.medeltidaahus.se](http://www.medeltidaahus.se)  
[www.medievalahus.com](http://www.medievalahus.com)



Skanna för att komma till appen  
Scan me to get to the App

Lokalt ledd utveckling  
**LEADER**  
SKÅNES ESS

